

Garantům doktorských programů
Koordinátorům doktorských programů
Vedoucím pracovišť

Cc: Kolegium děkana, studijní referentky doktorského studia
Na vědomí: členky a členové AS MFF UK

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

novela zákona o vysokých školách (ZVŠ), která výrazným způsobem mění podmínky financování doktorského studia, byla schválena vládou a míří do parlamentu. Novela zavádí kromě pojmu doktorského stipendia i koncept tzv. „doktorského¹ studijního příjmu“ ve výši alespoň 1,2násobku minimální mzdy, který má být povinně vyplácen všem doktorandům v prezenčním studiu ve standardní době studia. Bohužel není ještě zcela jisté, jaké budou přesné podmínky zajištění tohoto příjmu (např. jak a jestli vůbec se budou započítávat příjmy z dohod a příjmy z ústavů AV ČR – v současné verzi návrhu novely ZVŠ se do doktorského studijního příjmu započítávají *jen doktorská stipendia a dále mzdy či platy, plynoucí pouze ze smluvního vztahu s danou vysokou školou*).

Pokud bude novela ZVŠ schválena, vstoupí v platnost pravděpodobně počínaje akademickým rokem 2026/27. Kroky směřující k její implementaci se nicméně provádějí už teď. Počátkem roku 2024 vláda ČR rozhodla, že již od letoška nedostávají vysoké školy příspěvky na doktorandská stipendia podle aktuálního počtu studentů, ale paušálem, který byl zafixován podle celkové hodnoty vyplacených doktorandských stipendií v definovaném časovém intervalu v minulosti (mimo jiné se tedy nebere do úvahy ani graduation rate ani vědecký výkon instituce). V případě MFF UK je tento paušál o cca 3,5 mil. Kč nižší, než byl příspěvek za roky 2022 a 2023. *V letech 2021-2023 již fakulta na doktorandských stipendiích vyplácela ročně o cca 5,5 - 6,5 mil. Kč více, než byl její podíl na státním příspěvku, v roce 2024 budeme na tato stipendia doplácet odhadem 8-9 mil. Kč.* Takovou částku jsme ještě schopni zvládnout z centrálních prostředků, tedy při stávající hodnotě doktorandských stipendií. Čerstvou zprávou je nicméně to, že UK chce již v příštím roce začít s postupným zvyšováním základních doktorandských stipendií (aniž se zvedne státní příspěvek): od 1. 3. 2025 má vzrůst minimální doktorandské stipendium na 12 500 Kč měsíčně, což zvýší náklady na tato stipendia ještě dříve, než vstoupí v platnost novela ZVŠ. Sílí také tlak na to, aby zvýšená stipendia, resp. zvýšený příjem byl po přijetí novely ZVŠ vyplácen nejen nově nastupujícím studentům, ale (případně odstupňovaně) i studentům studujícím ve vyšších ročnících.

Těmto změnám se musí fakulta přizpůsobit. Podstatnou je především již zmíněná skutečnost, že *již nedostáváme a nebudeme dostávat finance na každého přijatého doktoranda*, ale jen na určitý fixovaný počet a že ani částka příspěvku na studenta se nebude zvyšovat, na rozdíl od zvyšujících se požadavků na částky, které budeme muset studentům zajistit. Jedním z opatření fakulty tedy bude změna podmínek a charakteru přijímacího řízení tak, abychom přijímali *především studenty s výbornými předpoklady pro úspěšné dokončení studia a současně takové, kterým jsme schopni zajistit financování jejich příjmu.*

Podmínky přijímacího řízení na akademický rok 2024/25 již byly nastaveny a nelze je tedy měnit a podobně nejsou reálně žádné zásadní změny v těchto podmínkách pro tzv. druhý běh přijímaček 2024/25 s nástupem ke studiu od 1. 3. 2025. Budeme pouze přísněji posuzovat naplnění podmínek pro odpouštění přijímací zkoušky (zejména bodu „dosáhli jiných úspěchů dokládajících předpoklady pro doktorské studium“). Předsedy oborových rad proto žádáme, *aby přijímací zkouška u těch, kdo nesplní podmínky pro její odpuštění, nebyla pouhou formalitou, ale aby důsledně*

---

¹ Skutečně, novela ZVŠ pracuje v tomto kontextu s pojmem „doktorský“ místo pojmu „doktorandský“.

ověřovala, zda uchazeč o přijetí má odborné znalosti a schopnosti potřebné k úspěšnému průběhu a dokončení studia.

Během ročního hodnocení doktorandů na podzim 2024 žádáme oborové rady o *dodržování následujících principů*:

- Hodnocení předchozího roku musí jasně specifikovat, které části individuálního studijního plánu (ISP) student splnil bez výhrad, s výhradami, případně nesplnil vůbec. Student, který některé části vlastní vinou nesplnil, musí dostat výsledek hodnocení „B“, nikoli „A“. V souvislosti s hodnocením „B“ je možné snížit doktorandské stipendium; do hodnocení je však potřeba napsat, zda oborová rada snížení stipendia doporučuje a na jaké období. Čl. 12 odst. 5 Stipendijního řádu UK umožňuje děkanovi na návrh oborové rady snížit stipendium až o 50 %, a to nejdéle do konce následujícího akademického roku. Toto ustanovení je třeba začít využívat a děkanovi návrhy na snížení stipendia v odůvodněných případech podávat.
- Upřesnění ISP na další rok musí obsahovat jasně formulované konkrétní povinnosti, jejichž splnění lze při následujícím hodnocení snadno ověřit. Požadavky, které nejsou zaznamenány v ISP, není možné v hodnocení zohlednit ani na jejich základě zhoršovat výsledek hodnocení či snižovat stipendium.

Už v následujícím akademickém roce bude nutno *výrazně změnit způsob přijímání uchazečů o doktorandské studium*. Do podzimu 2024 proto vedení fakulty připraví pozměněný návrh podmínek přijímacího řízení pro rok 2025/26. V nich mohou být implementovány mj. tyto principy (zatím jde o předběžné úvahy, které mohou být implementovány, pozměněny či vypuštěny a jsou otevřeny diskusi):

- K podání přihlášky bude nutný písemný souhlas školitele, kterého si uchazeč v přihlášce zvolí z předem zadaného seznamu školitelů; nebude tedy možno přijmout ke studiu uchazeče bez domluveného školitele.
- Bude omezena možnost přijetí do studia bez přijímací zkoušky.
- Přijímací řízení proběhne dvoukolovým systémem, kdy se v prvním kole zhodnotí kvalita uchazeče podle jeho materiálů. Ti lepší z uchazečů postoupí do druhého kola, v němž se budou konat pohovory.
- S ohledem na aktuálně platnou legislativu bude zvážena možnost, aby přijímací komise rozhodla o přijetí uchazeče do prezenční nebo kombinované formy studia v závislosti na průběhu přijímacího řízení.

Velkým úkolem do budoucna je potřeba *vyřešit financování doktorandů školených na pracovištích AV ČR a podíl fakulty na financování těchto doktorandů*. V tomto směru se očekávají pozměňovací návrhy zejména členů Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Také je jisté, že po vstupu novely ZVŠ v platnost nebude možné, aby financování celého zaručeného doktorského příjmu leželo většinou na bedrech centrálního rozpočtu fakulty a *bude potřeba nemalou část financování přenést na bedra sekcí či pracovišť, a to včetně podstatné části doktorských stipendií*.

Co přesně se bude dít v budoucích letech nelze ještě zcela předjímat, mnohé záležitosti nejen na finální podobě novely ZVŠ po průchodu Poslaneckou sněmovnou a Senátem Parlamentu ČR, ale také na změnách vnitřních předpisů a pravidel UK, zejména pak Stipendijního řádu UK. Vedení fakulty je připraveno situaci dále aktivně sledovat a ovlivňovat a včas na nové podmínky reagovat.

S ohledem na všechny tyto informace děkan fakulty svolá ještě před létem nejen členy koordinační rady doktorských studií, ale i vedoucí pracovišť a členy vedení, případně AS MFF UK ke kulatému či hranatému stolu na dané téma.

M. Rokyta, děkan

M. Kulich, proděkan pro studijní záležitosti

V. Kuboň, proděkan pro koncepci studia